

Ca-nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 99

SETMANARI MALLORQUÍ
Inca, 21 Febrer de 1925

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

A UN JOVE

(Acabament)

L'AMENAÇA DEL COMUNISME

El regimè econòmic que es fonamenta en la propietat privada és el regimè natural de les societats que tenen un cert grau de llibertat. Les associacions lliurement formades donen ocasió a la propietat corporativa, que és una forma de la propietat privada, i pot éser una perfecció de la mateixa. Aquesta no té res que veure amb el comunisme.

Emperò les societats que no fan bondat estan abocades a sofrir un assaig de comunisme.

Per aquest sistema l'Estat queda propietari únic i empresari únic, administrant i dirigint totes les energies productives per medi dels seus comissaris, empleats de l'Estat, amb facultats per ell delegades, pera posar en marxa tot el mecanisme de la producció, transformació i distribució de la riquesa.

Aquesta forma social, per lo que té de innatural, havia estat considerada com impossible, però els assaig que d'ella s'han fet en aquest període de guerra (1914-1919), ens han fet veure la seva possibilitat a costa de la pública llibertat.

Han propulsat la societat vers aquesta solució, l'ambició dels Estats, el fals patriotisme dels ciutadans, i la indisciplina dels

elements productius contra els empresaris naturals. Les poques ganes de treballar estan acabant aquesta transformació.

El comunisme és una nova forma de esclavitut, tant o mes humiliant que la del temps antic.

Els fets es podrien realisar de la manera següent:

Actualment, els Estats, amb els seus innumbrables emprèstits, i les contribucions oneroses d'aquests emprèstits derivades, són ja amos i usufructuaris d'un 30 per 100 de la riquesa pública. Les masses obreres, per odi als patrons i per les seves poques ganes de treballar, acabaran per obligar als Estats, en primer lloc, a apoderar-se de totes aquelles empreses de serveis públics, i, més tard, de totes les que afecten a l'aprovisionament dels articles de primera necessitat, i, finalment, de totes les altres empreses industrials, comercials i agrícoles.

Són molts els qui pensen que amb aquesta organització s'estalviaran dos terços de jornal.

Posades així les coses i faltant l'estímul del treball, i posada la mala direcció i administració d'allò que és de tothom i no és de ningú, no espera a la societat sinó un pervindre de privacions i de fam, fins que el treball s'imposi obligatori, i aquesta obligació es faci efectiva per la organització estatista.

Llavors tindrem una majoria treballant

com negres per la imposició del terror, i una minoria formada pels organismes de l'Estat, constituïda en cabos de vara com els que imposen el terror en els presiris.

Es clar que aquest regisme serà transitori i que aquests cabos de vara s'aniran convertint de mica en mica en els burguesos de la futura organització, més durs, més forts i més dèspotes que els de la organització fins ara dominant.

El Cristianisme va abolir la esclavitud, i el renunciament de la llei de Jesucrist la pot retornar. Es cosa ben natural.

Si els homes no accepten voluntàriament la llei del treball, el treball serà imposat per la violència, i llavors serà més humiliant i més fadigós.

Un retorn a l'ordre social, a l'acceptació voluntària de treballar, i a la caritat cristianes, podrien encara evitar la davallada a l'abisme. El Cristianisme té en la societat fondes arrels, i els qui per temperament som optimistes, podem fonamentar encara en aquest fet fortes esperances del remei.

Aquesta és la orientació a seguir de tota acció social; no pas bescantar als uns i adular als altres, sinó mirar de retornar la societat vers la veritat evangèlica, per tal que dominant ella les intel·ligències, torni la caritat a presidir les relacions entre els homes, i per ella torni a ésser acceptada la ineludible llei del treball, de la qual tampoc ens podem escapar.

JAUME RAVENTÓS

CAPVESPRALS

Del món jo fugia
en temps de brugit,
tot sol me'n anava
per rústic camí
cobert de florines
i d'herbes humils.
Damunt les bardisses
els arbres florits
les branques encreuen

formant arcs gentils
amb rams i garlandes
per fades feixits.
Sa casta blancura,
com un bell safir,
la llum reflectia
de sol vespertí,
espurnant mon rostre
de dolç plor humid.
De cop, la florida,
besant-la embat fí,
cobreix mes petjades
de pluja de llirs.
que dins el verd semblen
esmalts eixerits.
Són llàgrimes blanques
d'éssers que han florit!
La rua festiva
que al món jo deixí
no té galania
tant fresca i gentil.

A l'hora suprema
quan torna el cel gris,
per camps de blancura
del cor mallorquí,
passava la bella
de mos cars destins,
l'amor somniada
en aubes d'abril,
i al cor me naixia
un bé indefinit...
Llavors la Natura
fluïa per mi
ungiment d'aromes
i frescors jolius,
un goig inefable
m'aixamplava el pit ..
El sol se ponía
d'aquell jorn feliç!...

Cada any, quan floreixen
les flors d'ametler,
cerc aquell paratge
de blancors de neu;
fugint del bullici
del món indolent.
Cerc la poesia,

encant del cor meu...
 Mes l'amor volguda
 aquí ja no hi vé!
 I sent melangies
 dins el sol ponent
 i, com les flors blanques,
 extàtic me qued
 per cercà a la lluna
 els ulls de mon bé!

MIQUEL DURÁN.

De l'«Almanac de les Lletres»

Cronica d'Inca

Dia 15 —Avui s'ha fet el jurament de la bandera espanyola pels reclutes del regiment d'Inca.

L'acte que tenia que celebrar-se an el camp deportiu de «La Constancia» degut el mal temps que feia ha tengut lloc an el gran pati del corté.

Després de la celebració de la missa, en la forma de ordenança ha prè el jurament el Capellà del regiment.

Durant la festa patriòtica la banda militar tocava escullides peces musicals.

L'acte ha sigut honrat amb la presència de les autoritats i nombrós concurs.

La tropa ha rebut ranxo extraordinari.

—A Sant Francesc, s'hi ha celebrat festa a la Mare de Deu de Lourdes. Ha predicat Mossèn Antoni Grimalt de Santa Margalida. La Escolania seràfica hi ha cantat una partidura a veus, resultant una sole ntitat esplendorosa.

Hem rebuda la Memòria de *La Propagadora Balear de Alumbrado*, que porta el balanç i les grans millores verificades durant l'any 1924. Diu que ha obtengut un benefici de 34.646'49 pessetes; que reparteix un dividend actiu de 5 pessetes per acció; que ha augmentat els fondos de reserva en 6.384'44 ptes. Fa observar que les baixes que ha fetes, durant l'exercici, en concepte d'amortizacions sobre el valor

dels immobles i material industrial, pujen 17.863'15 pessetes.

En substitució de don Lloaxim Gelabert que morí a principis del any, queda constituït president efectiu D. Jaume Vidal, a qui saludam per la seva elecció.

Dia 19.—Dijous Jarder. Com tots els diumenges passats acudeix molta gent al passeig del carrer Major a tirar i a rebre pape-rins. Si no fos per això no sabriem si som als darrers dies, tant poc bagiot s'ha fet enguany. Baix aquest punt de vista podem dir que hem progressat en refinament als nostres avanpassats, ara no sabem si nostres costums han entrat dins un refinament viciós que serà pitjor per la bona moralitat.

Balls de sala no n'han faltats en algunes societats, en les primeres hores de la nit, ni en les hores altes; en cambi, no hi ha hagut cap espectacle de caràcter innocent en les societats culturals i de formació social.

—En les esglèsies de Sant Francesc i de Sant Domingo i en les capelles dels convents de les religioses Franciscanes i de la Caritat, s'han celebrades funcions de desagravis amb Nostramo patent.

—En la capella dels Germans de les Escoles Cristianes, abans de l'exercici de l'Hora Santa que han celebrat els Joans aquest mes, el Sr. Rector beneí una preciosa estatua de Sant Tarcici, recentment adquirida.

Dia 21 —Avui és el primer aniversari de la mort de Mn. Antoni Ferragut, quina memeria perdura per la bona olor que deixaren ses virtuts. El Cel sia.

Conferencia

an el Teatre d'Inca

Dissapte passat en el Teatre d'Inca, el Doctor en Ciències naturals, En Francesc d'e S. Aguiló va donar la anunciada conferència sobre Higiene Social, organisa-da per l'Associació per la Cultura de Mallorca.

L'auditori fou nombrós i selecte. Hi havia El Batle Senyor Pujadas, el Coronell senyor Garcia Esteban, el senyor registrador de la Propiedad, els metjes de la localitat, farmacèutics, i altres persones representatives. El públic va escoltar la diserció amb gran interès i mostres de conformitat amb els distints punts que anava exposant.

Comensà remarcant la tasca empresa per N'Emili Darder i ell contra la triste plaga de les malalties dites socials, valguent-se de conferències sobre la seva higieue que donaven en els distints pobles de Mallorca.

La tassis de la conferència versà sobre la conveniència d'un bon ensenyament de coneixaments biològics a fi de poder assolir plenament els ideals de la eubiòtica i de la moralitat del poble.

Al acabar la disertació fou llargament aplaudit.

ALMANAQUE-GUIA

DE EL CULTIVADOR MODERNO

Editado por la popular ilustración agrícola de Barcelona *El Cultivador Moderno* y formando un volumen de más de trescientas páginas, acaba de publicarse esta útil guía del agricultor y del ganadero correspondiente al año actual.

Difícilmente podrían hallar agricultores y ganaderos un libro en el que se condense con mayor acierto y en menos páginas, cuanto pueda interesarles para obtener el mejor éxito en las labores del campo y explotación de la granja.

Aparte de las noticias comunes a esta clase de publicaciones: santoral, predicciones del tiempo, año astronómico y eclesiástico, se dedica a cada mes gran número de páginas a las prácticas de cada una de las operaciones corrientes: labores, siembras de hortalizas, flores, frutales y árboles forestales, cereales, plantaciones, tratamientos de las enfermedades de árboles, plantas y ganados; cuidados de la viña y del vino; del bosque, gusano de seda, abejas, etc., unas notas muy interesantes de avicultura, escritas exprofeso para este libro por el eminente profesor don Salvador Castelló y otras

no menos interesantes y sugestivos originales del celebrado gastrónomo don Ignacio Doménech, que con la denominación de *Notas rurales gastronómicas*, dan a conocer los más exquisitos platos y las comidas más apropiadas a cada época del año. Se enumeran además, todas las ferias y mercados de España.

Aparte estos trabajos, figuran en el libro diversos estudios monográficos de indudable valor.

Con decir que la ilustran unos 140 grabados, y que una artística tricromía figura en la cubierta, queda completado el elogio de la misma. Se regala a los suscriptores de *El Cultivador Moderno* y se vende en todas las librerías de España y América al reducido precio de una peseta el ejemplar.

“Titirimundi,”

SEMANARIO INFANTIL

Historietas, Monos, Arte, Viajes, Curiosidades, etc.

Gran concurso de regalos: Primer premio, 1.500 pesetas.

Precios de suscripción:

Año.	. 12 pesetas.
Semestre.	. 6'50 »
Trimestre.	. 3'25 »

Se suscribe en el establecimiento de **CA-NOSTRA** y se venden números sueltos a 0'25.

NUESTRA NOVELA

Publicació Semanal

Núm. 6 — Castillo de Naipes, original de Luis León Domínguez.

Núm. 7.—Un regalo de Boda de Carlos IV, original de Gerardo Requejo Velarde, y portada e ilustraciones de Vazquez Calleja.

Véndese en el establecimiento de **Ca-Nostra** a 25 céntimos ejemplar.

Amb censura eclesiástica. Zip. Durán-Inca.

MOVIMENT DE POBLACIÓ

SEGONA QUINCENA DE MAIG

Naixaments.

Joan Ramis Oliver, fill de Miquel i Maria.

Magdalena Calderón, Garcia, filla de Pere i Magdalena.

Matrimonis

En Pere Vallespir i Figuerola amb Na Catalina Llabrés i Garau.

En Gabriel Payeras i Tortella amb Na Maria Estrany i Llabrés.

Difunts

D. Domingo Alzina i Jaume

MERCAT D'INCA

Preus que retgiren a nostro mercat.

Bessó	a 220'00	el quintá
Blat	a 33'00	la cortera
Xexa	a 34'00	id.
Sivada	a 16'00	id.
Id. forastera	a 15'50	id.
Ordi	a 22'00	id.
Id. foraster	a 21'50	id.
Faves pera cuinar	a 37'00	id.
Id. ordinarias	a 32'00	id.
id. por bestia	a 31'00	id.
Blat de les Indies	a 47'00	els 100 kg.
Monjetes de confit	a 45'00	id.
Id. Blanques	a 44'00	id.
Siurons	a 00'00	id.
Fasols	a 00'00	id.
Garroves	a 08'50	el quintá
Porcs grassos	a 00'00	la arrova

Apuntes de Geografia general y de Europa

adaptadas al programa que para esta asignatura rige en el Instituto de Palma.

Venta en las librerías escolares.

Estampes en paper de il·lustració: de la Puríssima, de la Mare de Deu del Roser i de la Verge del Dolors, les trobaren, a preus econòmics a nostre establiment.

En l'Administració del Setmanari Ca-Nostra

se admeten anuncis i reclams per ses planes anunciadores a preus convencionals.

Las buenas libretas,

Los cuadernos más ventajosos,

Los Libros de más provecho

han sido comprados por los niños en la

LIBRERIA DURÁN

NUESTRA NOVELA

Publicación Semanal

Se halla en venta en el Establecimiento de

CA-NOSTRA a 25 céntimos ejemplar.

ANITA, La hija de aventureros, por *M. Delly*. Traducción de *Aurora Balari*. Séptima edición.

Lucha generosa de un alma que, en medio de un mundo hostil a su persona y sentimientos, sabe defender su dignidad y paz interior.

EL REY DE LOS ANDES, por *M. Delly*. Traducción de *J. Gallardo*. Tercera edición.

Hazañas de un personaje misterioso, jefe supremo de una secta secreta, que se propone la ejecución radical y veloz de la justicia.

RUINAS EN FLOR, por *Guy Chantepleure*. Cuarta edición.

El amor consigue llegar hasta la *Bella durmiente del bosque* y la despierta de su sueño. Encantos de leyenda, castos idilios.

AMOR QUE TODO LO VENCE, por *Jean de la Brète*. Traducción de *Felipe Villaverde*. Cuarta edición.

No hay obstáculos ni sacrificios que puedan ahogar un amor cuando es puro y sincero. Escenas de gran intensidad dramáticas.

LOS TERRORES DE LADY SUSANA, por *Clara de Chandeneux*. Traducción de *Felipe Villaverde*. Segunda edición.

¿De donde nace esta atmósfera siniestra que va formándose entorno de la gentil y discreta Lady Susana? ¿A que esas muestras de espanto que tantas sospechan infunden? H y un enigma en su vida.

EL SUEÑO DE SUZY, por *Henri Ardel*. Traducción de *Jose Pugès*. Tercera edición.

Un espejismo atrae los pies de Suzy hacia amargos desengaños. Una realidad más bella, está esperándola.

A LOS DIECIOCHO AÑOS, por *M. Aigueperse*. Traducción de *Juan Láguia Llitas*.

Segunda edición. Novela de ingenio y gracia chispeantes. Las lecciones de la vida y del amor van puliendo la idómita originalidad de la heroína.

ROSA PERRIN, por *Alice Pujo*. Traducción de *José Pugès*. Primera edición.

Aproximación irresistible de dos almas a través de todos los obstáculos. Eco conmovedor de la guerra grande.

AMOR ES VIDA, por *Matilde Alanic*. Tra-

ducción de *Juan Láguia Llitas*. Segunda edición.

Errores de ideal y lucha moderna. Un corazón desilusionado renace a nueva vida, gracias a un amor noble.

LA PROFESORA DE PIANO, por *Florence O'Noll*. Traducción de *Juan de Cármenes*. Segunda edición.

Magnimidad y sacrificio heroico en días de prueba y de aflicción terrible.

EL MAL PASO por *Jacques des Gachons*. Traducción de *Felipe Villaverde*. Segunda edición.

Reencarnación moderna, a la vez fantástica y realista, del ambiente legendario medioeval de hadas y amores de ensueño.

KITTI, por *K. Tynan*. Traducción de *Juan Mateos*. Primera edición.

Como el sol deshace la niebla y aleja oscuridad, así la figura radiante de Kitty repele, a su paso los espíritus tenebrosos y sus maquinaciones siniestras.

LA MARQUESITA, por *A. Dourliac*. Traducción de *Felipe Villaverde*. Segunda edición.

Dramáticos y apasionantes episodios de una heredera desposeída de su grandeza y fortuna, que recupera luego con la dicha del amor.

UN CUENTO AZUL, por *Henri Ardel*. Traducción de *Luis G. Manegat*. Primera edición.

Alegres y dolorosas emocionantes de un idilio entre dos sugestivos personajes de una deliciosa historia de amor.

NINÓN, por *Guy Wirta*. Traducción de *Juan Láguia Llitas*. Primera edición.

La bulliciosa y magnánima Ninón, aún repelida y despreciada, devuelve triunfante el amor y la dicha a la mansión señorial de sus antepasados.

SILENCIO HEROICO, por *Juan de la Brète*. Traducción de *Felipe Villaverde*. Primera edición.

No se conquista ningún corazón con violencias injustas. Un noble silencio corta grandes tragedias.